

Virág Zsolt

Az Ígéret Földje Részvénytársaság

1. fejezet

Az egybefüggő fátyolfelhő délutánra érkezett meg keletről, s mostanra megállapodott felettünk, haloványan takarva el a napot, ami épp a horizonton megpihenve készült alábukni az óceán végtelenbe nyúló vizébe. Az elmúlt napokhoz képest hűvössé vált az idő.

A hórihorgas, sovány alak megállt, fülelt néhány pillanatig, majd tovább lábalt a sekély vízben. Már órák óta mászkált a partra vetődött cetek közt. Olykor leguggolt valamelyikhez, kezével megérintette az állatot, miközben tekintetével végigsimította a hatalmas testet. Várt. Nem tudom, mire. Csend volt, csak a hullámok halk csobbanása hallatszott, ahogy a partot mosták. Aztán a cet, épp amelyik mellett guggolt, fújtatott egyet. Nem fájdalmasan, nem kétségbeesetten, csak úgy. Lemondóan. Mint aki elfogadta sorsát. A férfi haloványan elmosolyodott, várt néhány másodpercet, aztán kezét a térdére támasztva felegyenesedett. Innen a magas partról figyelve úgy is tűnhetett volna, mint ha segíteni próbálna rajtuk, pedig nem. Ha az ember régebb óta nézte őt, rájött, hogy nem csinál semmi mást, csak a jelenséget próbálja megérteni. Testközelből vizsgálódik, hogy talán ezáltal is részévé váljon a folyamatnak. Honnan jöttek, merre jártak, vajon bejárták-e a világot, a tengerek minden zegzugát? S miért kellett ilyen csúfos véget érniük? A segítség, mint cselekedet, ebben az esetben, csak annyiban helytálló, hogy végtelen nyugalmát ragasztotta át, vagy transzportálta az állatokba, így téve elviselhetőbbé, s talán méltóságteljessé a halált. Néhányan a csordából még egy-egy erőtlen farokcsapással megpróbáltak az oldalukra billenni, ezzel is könnyítve a tüdőn, ami egyre nehezebben működött a ránehezülő tonnányi súly miatt. Aztán lassan ez a kísérlet is abbamaradt, erejükből már semmire sem

futotta. Csendben, egymás után szenvedett ki az egész csapat. Ott feküdt mind a hét cet a sekély vízben a parton, Amerika végtelen ege alatt, ahol sirályok és más égi rablók gyülekeztek, kavarogtak és rikácsoltak felettük, pörlekedve a húson. Elmúlt a csend. Múlik a nyár. Kimúlt az utolsó is. Az illuzionista, a vén király, kihúzta magát, és körbetekintett, mintha csak a porond közepén állna, mélyen beszívva a sós csendes-óceáni levegőt, majd határozott mozdulattal a part felé igyekezett, ki a vízből. Ott belebújt lyukas, szebb napokat is látott cipőjébe, amit minden reggel fényesre vakszolt, visszatúrte nadrágja szárát vékony, fehér lábszárára, felmarkolta a fövényen nyugvó frakkját és cylinderét, és felkapaszkodott a meredek, magas parton. Nagyokat fújtatva érkezett fel. Megállt mellettem, s rám nézett, ahogy ott ültem a poros gyalogút mellett bambán, majd hirtelen, mint aki meggondolta magát, megrázta frakkját, hogy megszabaduljon a rátapadt homoktól, és magára kapta. Lopva az arcát fürkészttem, talán le tudok olvasni valamit róla. Mostanában elég nagy tapasztalatra tettem szert ilyen téren. . . de lehet, hogy csak magamat ámítom ezzel is, mint általában.

– Ha akarsz, maradj még, én visszamegyek a többiekhez – mondta, és, fejére nyomva cylinderét, elindult.

Nem mozdultam. Egy darabig még néztem távolodó, buckákon botladozó alakját, ahogy zsugorodik, halványodik a tompuló fényben, aztán felocsúdtam. Feltámadt a szél, és a hullámok hangja is felerősödött, elnyomva a madarak vad rikácsolását. Furcsa, egyik percről a másokra mennyire megváltozott minden, vagy csak nekem tűnt úgy, hogy milyen más volt a part hangulata a cetek agóniája alatt. Az a kísérteties, néma csend, mozdulatlanság, gyász és szelíd együttérzés most egy szempillantás alatt eltűnt, visszaadva helyét a természetnek, ami azonmód

visszatért régi, önző, faragatlan és megzabolázhatatlan önmagához. Különös dolog ez a világ, amiben élünk! Különös, akárcsak mi. Vagy az, ami bennünk van és körbevesz. Az öregedő test és a kortalan lélek, ami már indulna tovább, ha azt érzi, mennie kell.

Csípte az arcomat a lehűlt tengeri szél, így lassan szedelőzködni kezdtem. A felhő is felszakadozni látszott, vadul kavargott felettem a lenyugvó nap vöröslő fényében. Alkonyodott. Gyorsan sötétedik nyugaton, vagy csak nekem tűnik úgy, nem tudom. Mindenesetre már kigyúltak az égen a csillagok, mire a táborba értem, pedig nem volt messze a parttól. Csendben botladoztam a sötétben a félkörben felállított karavánok közt, ügyelve arra, hogy ne ébresszek fel senkit. Hadd aludjon minden szegény lélek, álmodjon szépet minden útkereső.

Nem aludtam jól az este. Bár mostanában ritkán alszom jól. Többször felébredtem, és utána csak forgolódtam, álmatlanul várva a reggelt, ami véget vet majd ennek a néma agóniának. Aztán hirtelen jött egy álom, belesüppedtve a végtelen semmi áldott tudatlanságába. És reggel arra ébredtem, hogy Angelika keze az oldalamba fúródott. Szegény kicsi lány, biztosan zsibbadhatott neki, de oly édesen aludt, hogy nem mertem megmasszírozni, nehogy felébredjem. Inkább kiültem az ágy szélére, és a papucsomba dugtam a lábam. Néhány percig ott ültem, bambán hallgatva a sirályokat, aztán az ablakhoz botorkáltam, szélesre tártam a zsalugátert, és szinte visszahőköltem, ahogy az arcomba vágott a vakító fény. A madarakat leszámítva csend volt. Aludt még a tábor. Pedig, nem túl rég, ilyenkor már kavargó emberek zivajjától volt hangos a környék. A levegőt ételek tarka illata lengte be, zakatolva jártak körbe-körbe a ringlispílek és a körhinták, nevető emberekkel teli kosarakat emelt magasba az óriáskerék, légpuskák tompa csattanását visszhangozták

a céllövöldék, ahol olajozott hajú ficsúrok és munkásgyerekek próbáltak imponálni alkalmi barátnőiknek, mérsékelt sikerrel. De ez mára már csak a múlt. Gyakorlatilag minden megszűnt, amiért érdemes lenne kiszállni az ágyból, minden, ami eddig fontos volt, elmúlt, és ami elmúlt, az már nincs. Szóval nincs már semmi. Nincs már nyüzsgés, nevetés, műsorok, kunsztok, világszámok, álmok, tervek. Nincs már társulat és cirkusz sincs már. Csak az emberek. Az a néhány megmaradt kóbor lélek, akik kivajúdták, felnevelték, megélték és túléltek azt a csodát, amit hívhatsz útnak, életnek, végzetnek vagy aminek akarod.

Mardosott az éhség. Bádogpoharamat a vödörbe nyomtam, ittam néhány kortyot, legalább valami legyen a gyomromban. Fülelni kezdtem, de továbbra sem hallottam semmit, egy árva lelket sem. Senki sem moccant, senki sem akarta elkezdni a napot. Néma csend honolt a táboron. Úgy éreztem, talán jobb, ha én is azt teszem, amit ők, és visszafekszem. Az öntudatlan, mély alvás ilyenkor nagyon hasznos tud lenni, felgyorsítja és észrevétlenné teszi az időt, tompítja a fájdalmat, és megszépíti a múltat, szóval, mondhatnám úgy is, hogy elviselhetővé teszi a jelent. Angelikához bújtam. Még mindig aludt – hál' Istennek. Próbáltam én is visszaaludni, de nem jött álom a szememre. Forgolódtam, de mindenhogy kényelmetlen volt. Aztán nyomasztani kezdett a csend, az a hosszú, végtelen csend, ami szinte szétrobbantja a koponyádat, ha nem vigyázol. Végül is nem bírtam tovább, kipattantam az ágyból, de úgy, mint egy eszelős, mint egy mániákus hülye. Egy pillanatra meg is rémültem önmagamtól, és gyorsan leültem a székre a vödör mellé, mint ha attól féltem volna, hogy meglátott valaki. Aztán elszégyelltem magam a korlátaim, a rögeszméim miatt, amiatt, hogy miért szabom meg önmagamnak, hogy mit tehetek és mit nem. Miért